Cauza civilă nr. 2-24092763-12-2-19082024-1 (2-11137/24)

HOTĂRÂRE
În numele Legii

08 aprilie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru),
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Russu Natalia
Grefier Meșter Maria

în ședință de judecată publică, în procedură contencioasă, examinând cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** cu privire la desfacerea căsătoriei și la cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori,

constată:

Argumentele participanților la proces.

1. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul instanței la 16 august 2024, sub nr. 05-3/3-30597, reclamantul ***** a chemat în instanța de judecată pârâtul ***** solicitând desfacerea căsătoriei.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul învederează că, s-a căsătorit cu ***** la 3***** de către OSC mun. Chișinău, Republica Moldova. Susține că din căsătoria cu ***** are doi copii *****, anul nașterii 14 aprilie 2010 și *****, născut la 10 octombrie 2016. Indică că, căsătoria poartă un caracter formal. Susține că viață în comun cu ***** a eșuat. Menționează că, cu pârâta numai locuiește împreună de șase luni. Relevă că, la încercările sale de a păstra familia, avea rezultate negative, ceea ce atrage după sine imposibilitatea concilierii familiale. Susține că, a ajuns la unica concluzie, că a păstra familia în continuare este imposibil și este împotriva termenului de împăcare. Consideră că căsătoria poate fi desfăcută fără acordarea unui termen de conciliere. Relevă că, litigii patrimoniale și litigii privind determinarea locului de trai a copiilor minori nu sunt. Invocă că, ***** refuză să se prezinte la Oficiul Stării Civile sau la notar pentru soluționarea problemei.
3. *În drept*, reclamantul ***** și-a fundamentat cererea de chemare în judecată în temeiul dispozițiilor de la art. art. 37 din Codul familiei, art. 166 -168 din Codul de procedură civilă și **a solicitat** desfacerea căsătoriei încheiate cu *****.
4. ***La 05 decembrie 2024, în cadrul ședinței de judecată, ***** a depus cerere de chemare în judecată reconvențională împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Rîșcani, mun. Chișinău, cu***

privire la stabilirea domiciliului copiilor minori ** cu mama, ***** și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori *****și *****. (f.d. 23-26)***

5. În motivarea cererii de chemare în judecată reconvențională, reclamantul învederează că, locuiește separat de pârât și lipsește un acord la determinarea domiciliului copiilor minori, însă ținând cont de vârsta copilului, atașamentul copilului, posibilitatea creării condițiilor adecvate dezvoltării și educării copilului, consideră cu certitudine că poate să-i ofere toate condițiile necesare. Susține că, minorii frecventează instituția de învățământ din mun. Chișinău Liceul Teoretic ”George Călinescu”. Consideră cu certitudine că, pentru o dezvoltare corectă și armonioasă a copiilor minori *****și *****, ar fi mai favorabil să locuiască împreună cu mama. Reiterează că, stabilirea domiciliului prin intermediul instanței de judecată se aplică doar în privința minorului *****. Menționează că, creșterea împreună a fraților este în interesul lor superior nu doar atunci când între ei s-au statornicit puternice legături de afecțiune, când măsura separării ar fi de natură să le creeze traume psihice greu de depășit, dar și atunci când separarea ar contribui la o ruptură definitivă între frați, datorită influenței negative a părinților, dacă interesele copiilor minori impun creșterea împreună, atunci când între ei ar contribui la dispariția sentimentelor firești dintre frați, preîntâmpinarea unei asemenea rupturi, care nu este în interiorul copiilor, putându-se realiza numai prin creșterea lor împreună, prin traiul alături putându-le fi schimbate sentimentele într-un sens pozitiv, spre o relație de dragoste și afecțiune reciprocă, proprie fraților, cu consecințe benefice pentru dezvoltarea lor viitoare. Indică că, ținând cont de faptul că copilul crește, iar odată cu dezvoltarea biologică, se amplifică și necesitățile fizice, morale și intelectuale, în scopul asigurării acestor condiții, este necesar și aportul tatălui, adică a pârâtului, de a contribui financiar la suportarea cheltuielilor cotidiene necesare pentru copii. Susține că, nu obiectează față de implicarea tatălui în raport cu minorul *****, doar că după desfacerea căsătorie persistă riscul ca gradul de implicare să fie scăzut. Invocă că, potrivit jurisprudenței CtEDO, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc cel mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanță fundamentală *(cauza Johansen împotriva Norvegiei, hotărîrea din 07.08.1996, Culegerea 1996-III, paragraful 64),* interesul copilului trebuie considerat ca fiind primordial *[cauza Gnahore împotriva Franței, nr.40.03/98, paragraful 59, CEDO 2000-IXșiJohansen citată anterior, paragraful 78).* Indică că, CtEDO subliniază totuși, că acest interes prezintă un dublu aspect *[cauza Gnahore, menționată mai sus, paragraful 59)* pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluție într-un mediu sănătos, pe de altă parte, să mențină legăturile acestora cu familia, cu excepția cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă, deoarece distrugerea acestei legături determină ruperea copilului de rădăcinile sale *[cauza Maumousseau și Washington împotriva Franței, nr.39.388/05, paragraful 67).* Susține că, potrivit prevederilor art. 3 alin (1) din Convenția ONU cu privire la protecția drepturilor copilului, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotiri sociale, de către tribunale, autorității administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate in considerare cu prioritate. Menționează că, legătura dintre părinte-copil trebuie să fie una pozitivă, echilibrată și să crească progresiv, fiind menită să atragă fericire, liniște, siguranță și zâmbete. Susține că, dacă părinții își cresc copiii cu dragoste, căldură, grijă și multă răbdare, atunci aceștia vor crește ulterior ca

maturi responsabili, sănătoși și cu multă ambiție. Consideră cu certitudine că, pentru o dezvoltare corectă și armonioasă a copiilor minori *****și *****, ar fi mai favorabil să locuiască împreună cu aceasta. Susține că, chiar dacă copiii minori se află în prezent cu ea, acest fapt nu exclude obligația lui ***** de a-și îndeplini obligațiile părintești de întreținere a copiilor minori. Consideră că este îndreptățită să solicite în temeiul acestei acțiuni încasarea din contul pârâtului a pensiei de întreținere pentru copiii minori. Invocă prevederile art. 74, art. 75 din Codul familiei. Invocă art. 18 alin. (1) din Legea RM nr. 338 din 15 decembrie 1994, privind drepturile copilului, potrivit căruia *„ambii părinți, în egală măsură, poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia".* Susține că, codul familiei a instituit obligația părinților de a-și întreține copiii minori care necesită sprijin material. Invocă că, prevederile în cauză sunt aplicabile circumstanțelor faptice prezentului litigiu, după desfacerea căsătoriei. Indică că, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează a ține cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, anume de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere. Mai invocă art. 76 din Codul familiei. Menționează că, copilul minor ***** are probleme de sănătate, acesta fiind diagnosticat cu autism infantil, crize epileptice, retard psiho-verbal și tulburări de comportament. Susține că, acesta are nevoie de diferite tratamente, medicamentoase, terapeutice, logopedice etc. Indică că, cheltuielile pentru întreținerea acestuia sunt mult mai mari, dat fiind faptul că acesta are probleme de sănătate, iar costul tratamentelor lunare este foarte mare. Menționează că, aici se include pachetul pentru terapeutul comportamental, suma căruia depășește 15000 lei, la fel, este nevoie de minim șase ședințe lunare cu logopedul, suma fiind de 600, 00 lei per ședință. Indică că, rezonabil ar fi încasarea din contul tatălui a sumei de 7000,00 lei. Menționează că, minora *****este pasionată de pictură, la fel, urmează să frecventeze extrașcolar cursuri de engleză și matematică, iar suma de 4000 lei este una rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a acesteia.

6. *În drept*, reclamantul ***** a fundamentat cererea de chemare în judecată reconvențională pe dispozițiile de la art. art. 63 alin.(1), art. 74 și art. 75 din Codul familiei și a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama, ***** și încasarea de la pârâtul ***** a pensiei de întreținere pentru copilul minor *****în sumă de 4000, 00 lei, iar pentru copilul minor ***** suma de 7000, 00 lei până la atingerea majoratului a acestora.
7. ***La 24 martie 2025, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantului lui *****, avocatul Bordeniuc Iurie, a depus referință la cererea de chemare în judecată reconvențională. (f.d. 43-46)***
8. Întru dezvoltarea criticilor formulate, s-a invocat că, în conformitate cu art. 40 alin. (1) din Codul civil, se arată că, ”*Domiciliul minorului în vârstă de până la 14 ani este la părinții săi sau la acel părinte la care locuiește permanent*”. Susține că, în conformitate cu art. 63 alin. (1) și (1^{1})din Codul familie, *”În cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților”.* Menționează că, în cazul în care părinții locuiesc separat, copilul

care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinți vrea să locuiască. Relevă că, acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabilește prin acordul părinților. Susține că, din sensul normei de drept citate rezultă că pentru determinarea domiciliului copilului care nu a atins vârsta de 14 ani, legea nu prevede obligatoriu acord în scris. Menționează că, până în prezent litigiul privind determinarea locului de trai a copiilor minori *****și ***** nu este. Indică că, fapta menționată de avocatul Cojocaru Dorin în acțiunea reconvențională că lipsește acordul dintre părinți la determinarea domiciliului copiilor minor poartă caracter declarativ fără nici un probatoriu pertinent și concludent. Indică că, *****, prin acțiunea reconvențională în cauză, solicită să fie stabilit domiciliul copilului minor ***** cu ea, însă nu a anexat la materialele cauzei probele care confirmă existența bunului imobil în care poate fi stabilit domiciliul, surse materiale care pot confirma posibilitatea întreținerii domiciliului unde urmează să fie stabilit domiciliul copilului minor. În continuare face trimitere la prevederile art. art. 58 alin. (1), 60 alin. (1), 63 alin. (3) și art. 74 alin.(l) din Codul familiei. Menționează că în cazul dat reclamanta nici nu a indicat în acțiunea reconvențională ca intervenient accesoriu autoritatea tutelară din teritoriul domiciliului său. Mai citează prevederile art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 septembrie 1994, care stabilește că, ”*Ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale, poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia”*. Menționează și jurisprudența CEDO care statuează că interesul superior al copilului trebuie să fie considerat primordial (cererea nr.43123/10 cauza P.K. vs Polonia). La fel, stipulează că, conform art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, *”Statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului”*. Susține că, reglementări similare se regăsesc și în art. 27 alin. (2) din Convenție, care prevede că, ”*Părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine, în primul rând, responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului*. *Drepturile și obligațiile părinților, cu excepțiile prevăzute de codul Familiei, încetează din momentul atingerii majoratului sau obținerii capacității depline de exercițiu de către copil*. Relevă că, că la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de dreptul preferențial al copiilor de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia. În continuare indică prevederile art. 121 Cod procedură civilă, care stabilește că ”*Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului”*. Menționează că, reclamanta ***** nu a demonstrat cu certitudine că copiii minori comuni se află la întreținerea reclamantei și că nu se implică la cheltuielile legate de creșterea și educația copiilor. Informează că, pentru tratamentul lui ***** în

anul 2024 a cheltuit 12000 euro și în anul 2025 a cheltuit 11500 euro, faptul dat se confirmă prin facturi de achitare nr. 22987 din 06 martie 2024 și nr. 23676 din 10 februarie 2025. Remarcă că, toate cheltuielile legate de întreținerea corespunzătoare în interesele copiilor sunt la fel achitate de el. Susține că, avocatul lui ***** nu a prezentat probe pertinente care confirmă faptul că copiii sunt la întreținerea reclamantei ***** și că acesta nu are grijă de copii minori. Invocă că, la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă în mărime de 11000 lei până la atingerea majoratului, reclamanta nu a justificat necesitatea acestor sume bănești. Indică că, această sumă este exagerat de mare și nu coincide cu valoarea minimului de existență pentru un copil de vârsta corespunzătoare. Susține că, potrivit informației plasate pe site-ul www.statistica.md al Biroul Național de statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil de vârsta corespunzătoare constituie în medie 3542,1 lei pentru un copil în vârstă de 7-17 ani cu mediul orașe mari. Menționează că, luând în considerațiile că ambii părinții sânt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material, suma 3542,1 lei este pentru ambii părinți și suma de 1771,05 lei pentru un părinte. Relevă că, în corespundere cu art.2 al Legii nr. 152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existență, minimul de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului. Indică că, potrivit art.3 din aceleiași Legi, mărimea minimului de existență include: ”*mărimea valorică a coşului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populaţiei şi mărimea primelor şi a contribuţiilor obligatorii. Mărimea minimului de existenţă pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună”*. Susține că, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale copilului se asigură și sunt apărate de părinți. Menționează că, asigură un suport material suficient pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor săi. Susține că, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Indică că, proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității. Solicită că instanța de judecată urmează să aprecieze critic circumstanțele de fapt ale reclamantului, indicate în acțiunea reconvențională că copilul are probleme de sănătate, iar costul tratamentelor lunare este foarte mare, deoarece toate cheltuielile legate de sănătatea copiilor sunt la fel achitate numai de către el. Invocă art. 79 din Codul familiei și relevă că, modalitatea participării părinților la cheltuielile suplimentare, precum și cuantumul acestor cheltuieli sânt stabilite de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților și copiilor și de alte circumstanțe importante. Invocă că, cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabilește într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. Menționează că, instanța judecătorească poate obliga părinții să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum și la viitoarele cheltuieli suplimentare. Relevă că, prin probele prezentate suplimentar pentru tratamentele medicale efectuate copilului minor ***** personal de unul singur deja a cheltuit 23500 euro. Consideră că acțiunea reconvențională înaintată de către *****, privind stabilirea domiciliului și încasarea pensiei de întreținere a

copiilor minori este lipsită de putere de convingere, aceasta fiind bazată pe aplicarea eronată normelor de drept material și procesual. A solicitat respingerea acțiunii reconvențională înaintată de către avocatul Cojocaru Dorin în interesele lui ***** împotriva sa, intervenientul accesoriu Direcția pentru Protecția Copilului sec. Râșcani, privind stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama, *****, încasarea de la Untiulă Andrei a pensiei de întreținere pentru copilul minor *****în sumă de 4000, 00 lei, iar pentru copilul minor ***** în sumă de 7000 lei până la atingerea majoratului, ca neîntemeiată.

9. ***La 14 martie 2025, intervenientul accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Buiucani, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a depus avizul cu privire la situația copiilor minori ***** și *****. (f.d. 68)***

10. Potrivit avizului Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani, s-a indicat că, la data de 12 martie 2025, a fost efectuată vizita la domiciliul reclamantei, cet. *****, cu scopul examinării condițiilor sociale și de trai. Susține că, în rezultatul vizitei la adresa: str. Socoleni 11/1, ap. 10 s-a constatat, că cet. ***** cu copiii ***** și *****, locuiesc într-un apartament constituit din 3 odăi, bucătărie, bloc sanitar, coridor, două balcoane, cu suprafața totală de 64 m2, ce aparține cu drept de proprietate bunicilor materni ai copiilor: Chetruș Ion și Chetruș Svetlana, care locuiesc separat în comuna Grătiești. Relevă că, locuința este amenajată cu mobilierul și electrocasnicele corespunzătoare, fiind conectată la rețeaua de gaze naturale, apă, energie electrică, încălzirea este centralizată. Indică că, condițiile de trai cât și igienico-sanitare sunt bune. Menționează că, mama ***** este angajată oficial în calitate de contabil în cadrul Preturii sect. Buiucani, cu un venit lunar de 7730, 00 lei. Susține că, copilul *****este elevă în clasa VIII-a în cadrul *****. Informează că, dispune de o odaie separată amenajată corespunzător cu o canapea extensibilă, masă pentru activități, dulapuri. Indică că, copilul ***** este elev în clasa I-a în cadrul aceluiași liceu. Susține că din spusele mamei copilul este diagnosticat cu autism, retard verbal, însă nu este încadrat în grad de dizabilitate. Invocă că, ambii copii sunt asigurați cu îmbrăcăminte, încălțăminte, produse alimentare și de igienă, cât și alte lucruri personale. Din spusele mamei, tatăl copiilor, cet. *****, locuiește în r-nul Șoldănești. Susține că, acesta săptămânal vizitează copiii și le aduce produse alimentare, uneori pe fiul ***** îl i-a la domiciliul dumnealui. Conchide că, în rezultatul examinării cazului la ședința Comisiei pentru protecția copilului, care a avut loc la data de 29 ianuarie 2025, se constată că condițiile de trai la adresa: mun. ***** sunt bune și corespund necesităților de creștere și dezvoltare ale copiilor *****și *****.

11. *În ședință*, reclamantul ***** a solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată inițiale, prin care s-a solicitat desfacerea căsătoriei și respingerea acțiunii reconvenționale, prin care s-a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori *****și *****. Suplimentar a menționat că, copii singuri trebuie să aleagă cu cine din părinți doresc să trăiască și a specificat că este total împotriva faptului ca aceștia să fie despărțiți între ei. A invocat că în caz că va fi stabilit domiciliul copilului minor ***** cu mama, acesta dorește ca în zilele de sâmbătă și duminică să ia copilul la țară, acolo unde locuiește, pentru a-l include în activitatea zilnică. A menționat că acesta îl întreține în totalitate pe copilul

minor *****, aduce copiilor pachete cu produse alimentare în fiecare săptămână. A mai menționat că îmbrăcămintea lui ***** la fel este procurată din sursele sale, la fel a indicat că în luna august a transferat suma de 8000, 00 lei, iar în luna decembrie suma de 4000, 00 lei pentru copilul minor Amelia. A menționat că, consideră că tratamentul prescris de terapeuți nu dă nici un rezultat, de aceia nu dorește să participe financiar la acoperirea acestor cheltuieli, și consideră că copilul trebuie integrat în viața de zi cu zi, la fel, crede că ***** nu se ocupă cu copilul *****. A invocat că nu este de acord cu suma privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, solicitată de *****, deoarece situația financiară nu îi permite să achite această sumă, capacitatea sa financiară fiind de 5000, 00 lei lunar. A concretizat că suma de 500000, 00 lei cheltuită pentru analizele lui *****, efectuate în *****, a fost împrumutată de la rudele de gradul întâi.

12. *În ședință*, reprezentantul reclamantului, avocatul Bordeniuc Iurie a pledat pentru admiterea integrală a cererii de chemare în judecată inițiale, prin care s-a solicitat desfacerea căsătoriei și respingerea acțiunii reconvenționale, prin care s-a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori *****și *****.
13. *În ședință*, pârâtul ***** nu s-a prezentat, fiind reprezentată de către avocatul Cojocaru Dorin și, în temeiul art. 206 alin. (1) Cod procedură civilă, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.
14. *În ședință*, reprezentantul pârâtului, avocatul Cojocaru Dorin a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată inițiale prin care s-a solicitat desfacerea căsătoriei. A solicitat, la fel, admiterea integrală a acțiunii reconvenționale prin care s-a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori *****și *****. Suplimentar a menționat faptul că, copilul minor *****frecventează cursuri de engleză, prin urmare este necesar acoperirea cheltuielilor date, iar suma de 4000, 00 lei o consideră rezonabilă. A mai indicat că, copilul minor ***** a fost diagnosticat cu autism, iar părinții au refuzat să îi fie atribuit un grad de dizabilitate, respectiv în acest sens sunt suportate cheltuielile legate de tratament, ședințe cu terapeuți, iar suma solicitată în mărime de 7000, 00 lei este rațională. La fel, a indicat că argumentele lui ***** precum că va contribui la întreținerea copiilor nu reprezintă o garanție în acest sens. A specificat că ***** activează în cadrul Preturii Buiucani, mun. Chișinău. La fel a menționat că bunicii materni contribuie cu ajutor financiar.

Aprecierea instanței de judecată.

15. Analizând motivele acțiunii inițiale și reconvenționale, examinând probele prezentate pentru dovedirea celor invocate și prevederile legale ce guvernează speța, în raport cu considerentele ce vor fi redate în continuare, acțiunea inițială se admite integral și acțiunea reconvențională se admite parțial, ca neîntemeiată.
16. Din textul art.130 alin. alin. (1), (2), (3) Cod procedură civilă, rezultă că ”*Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au*

pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei."

17. În temeiul art.239 Cod de procedură civilă, "*Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată*."
18. Potrivit prevederilor art. 240 alin. (1) din același Cod "*La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii", iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) din același articol*, "*Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și în numele legii*."
19. Asupra cauzei de față, s-a stabilit că, la 31 octombrie 2009, ***** și Untilă (Chetruș) Olesea au înregistrat căsătoria la Oficiul Stării Civile mun. Chișinău, trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr. 1259, fapt care se confirmă prin certificatul de căsătorie seria CS-V nr. 0717489, eliberat la 31 octombrie 2009, de către Oficiul Stării Civile mun. Chișinău. (f.d. 21)
20. Conform art. 2 alin. (3) din Codul familiei "*Relațiile familiale sânt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimțită între bărbat și femeie, egalitate în drepturi a soților în familie, sprijin reciproc moral și material, fidelitate conjugală, prioritate a educației copiilor în familie, manifestare a grijii pentru întreținerea, educația și apărarea drepturilor și intereselor membrilor minori și ale celor inapți de muncă ai familiei, soluționare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieții familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relațiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor și intereselor legitime ale membrilor familiei*".
21. Din conținutul art. 37 alin. (3) din Codul familiei se arată că, "*Instanța judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sânt imposibile*".
22. În cauza dedusă judecății, instanța de judecată a stabilit cu certitudine că relațiile dintre ***** și ***** sunt tensionate și viața în comun a eșuat.
23. La fel, s-a stabilit că ***** și ***** nu mai locuiesc împreună de mai mult de șase luni și nu necesită termen de împăcare, deoarece păstrarea familiei este imposibilă.
24. La fel, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtului *****, avocatul Cojocaru Dorin a confirmat faptul că pârâta este de acord cu solicitarea privind desfacerea căsătoriei.
25. Pe cale de consecință, instanța de judecată va admite pretenția cu privire la desfacerea căsătoriei, ca întemeiată.
26. În speță, s-a constatat că, din căsătorie, reclamantul ***** și pârâtul ***** au doi copii minori: *****, născută la 14 aprilie 2010 și *****, născut la 01 octombrie 2016. (f.d.7)
27. Se reține că, prin cererea de chemare în judecată reconvențională, reclamanta ***** a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama.

28. Instanța accentuează că, la examinarea cauzelor cu participarea minorilor, urmează să se rețină interesul superior al copiilor minori, recunoscut astfel atât de prevederile naționale, cât și de cele internaționale la care Republica Moldova este parte.
29. Potrivit art.3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, ”*În toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate*”.
30. Potrivit art. 38 alin. (2) lit. d) din Codul familiei ”*În cazul lipsei unui acord între soți prevăzut la alin. (1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile și interesele copiilor minorii sau ale unuia dintre soți, instanța judecătorească este obligată să stabilească cu cine dintre părinți vor locui copiii minorii după divorț*”.
31. Conform art. 63 alin. (1)-(3) din Codul familiei, ”*În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.”*
32. În speță, instanța de judecată a stabilit situația de fapt potrivit căreia, în prezent, ***** și copiii minori *****și *****, locuiesc împreună în mun. Chișinău, str. Socoleni 11/1, ap.10.
33. Potrivit Avizului-concluzie cu privire la condițiile de trai ale copiilor la domiciliul mamei, s-a constat că condițiile de trai la mama, pe adresa din mun. ***** sunt bune și corespund necesităților de creștere și dezvoltare ale copiilor *****și *****. (f.d. 68)
34. La caz, instanța nu va da eficiență alegațiilor pârâtului ***** referitor la faptul că, ***** nu a anexat la materialele cauzei probele care confirmă existența bunului imobil în care poate fi stabilit domiciliul, surse materiale care pot confirma posibilitatea întreținerii domiciliului unde urmează să fie stabilit domiciliul copilului minor, or, potrivit avizului întocmit de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani, s-a stabilit cu certitudine că ***** locuiește în apartamentul ce aparține cu drept de proprietate părinților săi Chetruș Ion și Chetruș Svetlana, precum și faptul că aceasta este angajată oficial în calitate de contabil în cadrul Preturii sect. Buiucani, cu un venit lunar de 7730, 00 lei.

35. Totodată, pe parcursul examinării cauzei, tatăl ***** nu a contestat cu vehemență determinarea domiciliului copiilor minor cu mama și nu a formulat o cerință proprie în acest sens cu privire la determinarea copiilor minori cu tata.
36. Având în vedere că reclamanta dispune de condiții pentru trai, educație și dezvoltarea copilului minor, luând în considerație că copilul minor ***** are o vârstă fragedă de 9 ani, ținând cont de principiul neseparării fraților, pentru a asigura creșterea lor împreună și a menține legăturile afective și familiare dintre ei, instanța va stabili domiciliul copilului minor cu reclamanta *****.
37. Referitor la cerința privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori din acțiunea reconvențională, instanța reține că, potrivit art. 8 alin.(2) din Legea nr. 370 din 30 noiembrie 2023, privind drepturile copilului că, *”Răspunderea pentru creşterea copilului şi pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinți au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreținerea copilului”.*
38. În speță, s-a stabilit că, copilul minor ***** a fost diagnosticat cu retard psiho-verbal, tulburări de comportament.(f.d.27, 28-29, 30-31)
39. La fel, potrivit raportului medical din 25 iulie 2023, s-a stabilit că copilul minor ***** a fost diagnosticat cu autism infantil.(f.d.33)
40. S-a mai stabilit că, copiii minori frecventează Liceul Teoretic ”GEORGE CĂLINESCU”, *****fiind elevă în clasa VIII-R și ***** este elev în clasa I-E (f.d. 34)
41. Potrivit ordinului de angajare nr.1 din 01 ianuarie 2025, se arată că ***** este angajat în funcție de manager, cu un salariu lunar fix în mărime de 5000, 00 lei, pe un termen nedeterminat cu o perioadă de probă de două luni calendaristice. (f.d.38)
42. La fel, s-a mai stabilit că *****, pentru anii 2024-2025, a suportat cheltuieli în sumă totală de 23500, 00 Euro, în legătură cu investigațiile medicale și intervenția chirurgicală efectuată copilului minor ***** într-o clinică privată din Viena, *****.(f.d.47-64)
43. Așa fiind, se concluzionează că, atât *****, cât și ***** suportă cheltuieli în legătură cu tratamentul copilului minor *****.
44. În cadrul ședinței de judecată, ***** a explicat instanței că a suportat cheltuielile în sumă de 23500,00 Euro personal, confirmând că a făcut rost de bani prin împrumuturi.
45. În analiza explicațiilor date de tatăl *****, având în vedere că și-a asumat obligația de a rambursa o sumă considerabilă, în raport cu certificatul cu privire la salariu, instanța de judecată va aprecia critic că unicul venit al tatălui este doar salariul în sumă de 5000,00 lei.
46. Potrivit art. 58 alin. (1) a Codului Familiei ”*Părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat*.”
47. Prin prisma normei enunțată, se concluzionează că, ambii părinți în egală măsură poartă răspunderea pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.
48. În conformitate cu art.74 din Codul familiei, ”*Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între*

părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale".

49. Prin cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată, reclamanta a solicitat încasarea din contul tatălui ***** a pensiei de întreținere a copilului minor *****, stabilită într-o sumă bănească fixă în cuantum de 4000, 00 lei lunar, iar pentru copilul minor *****, în cuantum de 7000, 00 lei.
50. Se reiterează că, normele de drept naționale şi internaționale stabilesc că răspunderea pentru creşterea copiilor şi asigurarea dezvoltării acestora le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copiilor. Oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinților care au în grijă un copil sau mai mulți, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.
51. Potrivit art. 76 din Codul familiei, "*În cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului".*
52. Se reține că, ***** are obligația de tată față de copiii minori *****și *****.
53. Se evidențiază că, tatăl ***** a pledat pentru respingerea pretenției cu privire la încasarea din contul său a pensiei de întreținere a copiilor minori, având în vedere că se implică în cheltuielile legate de creşterea și educarea copiilor.
54. Pentru a se pronunța astfel, instanța de judecată va ține cont în mod prioritar de interesul superior al copilului minor *****, care necesită o atenție și grijă mai deosebită, fiind diagnosticat cu autism și retard verbal.
55. Este necesar de subliniat că, obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nici o incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreținere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreținerea necesară.

56. Pârâtul ***** a prezentat în instanță informația de la Biroul Național de Statistică pentru anul 2023, în conformitate cu care valoarea minimului de existență pentru copiii cu vârsta între 7-17 ani, constituie în medie 3542, 1 lei. (f.d. 65)
57. Privitor la pretenția reclamantei privind încasarea din contul tatălui ***** a pensiei de întreținere a copilului minor *****, stabilită într-o sumă bănească fixă, în cuantum de 4000, 00 lei lunar și a copilului minor *****, în cuantum de 7000, 00 lei, instanța o apreciază parțial întemeiată.
58. Instanța de judecată va ține cont de faptul că pârâtul ***** a suportat cheltuieli legate de investigațiile medicale ale copilului minor ***** și că ar avea obligația de a rambursa împrumuturi.
59. Pe de altă parte, este de accentuat că, hotărârea judecătorească prin care se dispune încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori este principala garanție de apărare a intereselor copiilor minori, pe cale de consecință, deși s-a constatat că tatăl ***** a contribuit mereu la întreținerea copiilor, această circumstanță de fapt nu constituie temei de a respinge pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.
60. Instanța de judecată va ține cont de faptul, că copiii minori domiciliază și sunt la educația permanentă a mamei. Instanța opinează și apreciază, că situația dată implică obligatoriu și inevitabil cheltuieli din partea mamei, începând cu întreținerea igienei casei în care cresc copiii, achitarea serviciilor comunale sau cheltuieli suplimentare legat de întreținerea sănătății copiilor și igiena copiilor. În continuarea ideii, instanța de judecată reține că, părintele cu care locuiesc copiii minori este primul care cunoaște despre necesitățile acestora, respectiv, este primul care asigură îndeplinirea lor. Se reiterează că, copiii minori frecventează școala. În concluzie, părintele cu care domiciliază copiii suportă cheltuielile suplimentare și imprevizibile, prompte, la fel, oferă timpul necesar pentru îngrijirea copiilor, ceea ce se apreciază de către instanța de judecată că mama ***** deja participă la educația, creșterea și dezvoltarea copiilor.
61. La fel, instanța reține că întreținerea copiilor nu presupune doar asigurarea materială a acestora, ci și educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială, tratarea lor în caz de îmbolnăvire, ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi și stres.
62. Pe acest aspect se subliniază că, la stabilirea mărimii sumelor bănești fixe încasate, se va ține cont de starea familială și anume de numărul copiilor minori și s-a urmărit să se mențină nivelul decent de asigurare materială a copiilor, precum și necesitățile apărute în legătură cu tratamentul copilului *****, la fel, se va ține cont de faptul că tatăl ***** s-a angajat să ramburseze banii împrumutați pentru tratamentul copilului, prin urmare, ân circumstanțele concrete ale speței, suma de 2500,00 lei pentru copilul minor *****și suma de 4500, 00 lei pentru copilul minor *****, în opinia instanței, este rezonabilă, or, aceste sume ar asigura pe cât se poate un trai decent copiilor și ar acoperi careva nevoi ale minorilor și necesitățile de întreținere la această vârstă, precum și cheltuieli legate de tratament.
63. Se reiterează că, instanța nu va reține argumentele lui *****, referitor la faptul că situația financiară nu îi permite să achite pensia alimentară, având salariu de funcție în mărime de 5000, 00 lei, or acesta, în calitatea sa de părinte, urmează să-și creeze posibilitatea reală să muncească, cu un loc de muncă mai bine plătit, astfel încât să poată obține venituri mai mari din care să asigure creșterea, educația și dezvoltarea

copiilor săi minori, mai mult, odată ce s-a angajat să ramburseze împrumuturi, instanța a concluzionat că salariul în sumă de 5000,00 lei nu este unicul venit al tatălui *****.

64. La fel, instanța atrage atenția că, pârâtul, nu a dovedit incapacitatea sa de plată, incapacitatea de muncă, acesta are obligația de părinte de a acționa astfel încât să fie în posibilitate să acopere cheltuielile necesare copiilor pentru a crește într-un mediu sănătos și armonios, să se dezvolte intelectual, de o manieră corespunzătoare.
65. Așa fiind, instanța de judecată va pune în sarcina pârâtului achitarea pensiei de întreținere a copilului minor *****într-o sumă bănească fixă în mărime de 2500,00 lei, iar pentru copilul minor *****, într-o sumă bănească fixă în mărime de 4500,00 lei, începând cu 05 decembrie 2024 și până la atingerea majoratului.
66. În conformitate cu art. 5 din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului ”*Statele părţi vor respecta responsabilităţile, drepturile şi îndatoririle ce revin părinţilor naturali ai copilului sau, după caz şi conform tradiţiei locale, membrilor familiei lărgite sau comunităţii, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire,* ***de a asigura, de o manieră corespunzătoare*** *capacităţilor în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea şi orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta Convenţie*.”
67. În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, ”*Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei*.”
68. În conformitate cu art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă ”*Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată*.”
69. Din conținutul Anexei nr.2, pct.1.1, reiese că, *”Se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată reclamanții: 1.1.2. În acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere”.*
70. La caz, reclamanta ***** a fost scutită de la plata taxei de stat pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.
71. Așa fiind, pârâtul ***** urmează să achite la buget taxa de stat în mărime de 3069, 97 lei, pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, calculată după formula de la Anexa nr. 1, pct. 1.1.3 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023; ((4500,00 lei+2500) x 12)=84000, 00 lei; 2050 + 3%(84000, 00 - 50001, 00)=2050+1019, 97= 3069, 97.
72. În conformitate cu art. 236, art. art. 238-241 Cod de Procedură Civilă, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Admite cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** cu privire la desfacerea căsătoriei, ca întemeiată.

Desface căsătoria încheiată între *****, născut la *****, IDNP: ***** și Untilă (Chetruș) Olesea, născută la *****, IDNP: *****, la data de 31 octombrie 2009, la OSC mun. Chișinău și trecută în Registrul actelor de stare civilă cu nr.1259.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei se încasează taxa de stat de la ***** în beneficiul statului, în mărime de 500 % din unitatea convențională stabilită, ce constituie 250,00 lei (două sute cincizeci lei, 00 bani).

Copia hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 (trei) zile de la data devenirii ei definitive se va transmite I.P. ”Agenția Servicii Publice”, pentru introducerea mențiunilor respective în Registrul actelor de stare civilă.

Admite parțial cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani, cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, ca întemeiată.

Stabilește domiciliul copilului minor *****, născut la 10 octombrie 2016, IDNP: ***** cu mama *****, născută la *****, IDNP: *****.

Încasează lunar de la *****, născut la *****, IDNP: *****, în beneficiul *****, născută la *****, IDNP: *****, pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născut la 10 octombrie 2016, IDNP: *****, într-o sumă bănească fixă de 4500,00 lei (patru mii cinci sute lei, 00 bani) și copilului minor *****, născută la 14 aprilie 2010, într-o sumă bănească fixă de 2500,00 lei (două mii cinci sute lei, 00 bani), începând cu 05 decembrie 2024 (data acceptării în procedură a acțiunii reconvenționale) și până la atingerea de către copii a majoratului.

Încasează de la *****, născut la *****, IDNP: *****, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3069,97 lei (trei mii șaizeci și nouă lei, 97 bani).

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14 octombrie 2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președinte de ședință,
judecător **Russu Natalia**